

f.eks. voldtægt og grov legemsbeskadigelse efter dansk ret har tidsbestemte strafmaksima, og derfor er forældelige efter straffelovens § 93, stk. 1.

Forældelsesfristen for juridiske personers strafansvar følger maksimumstrafferammen for vedkommende overtrædelse, jf. straffelovens § 93, stk. 1, nr. 1, 2. pkt. Den konkret forskyldte straf har alene betydning ved lovovertrædelser begået af fysiske personer, som kan ventes at føre til bøde. Det kan efter omstændighederne føre til, at der er en længere forældelsesfrist for juridiske personer end for fysiske personer, der måtte begå en tilsvarende overtrædelse.

De almindelige forældelsesfrister i § 93, stk. 1, fraviges i bestemmelsens stk. 2 og 3, idet der følger minimumsfrister på 5 og 10 år for forbrydelser, der ellers efter de almindelige regler ville være underlagt en kortere forældelsesfrist.

Det følger af § 93, stk. 2, 1. pkt., at forældelsesfristen i intet tilfælde er mindre end 5 år for overtrædelse af straffelovens § 296, stk. 1, nr. 2 og 3, og stk. 2, § 297 og § 302, der vedrører kriminalitet vedrørende juridiske personers forhold m.v. Der følger også en minimumsfrist på 5 år for overtrædelser af told- og afgiftslovgivningen (bortset fra mømslovsovertrædelser), når nogen derved unddrager sig betaling til det offentlige, eller overtrædelserne er egnede til at medføre, at nogen uberettiget fritages for sådan betaling, jf. § 93, stk. 2, 2. pkt. Overtrædelserne af disse bestemmelser er kendetegnet ved, at de ofte først opdares sent, hvorfor de derfor er underlagt en 5-årig forældelsesfrist, herunder også i tilfælde, hvor den konkret forskyldte straf ville være bøde.

Ved overtrædelse af straffelovens § 223, stk. 1, og §§ 224 og 225, jf. § 223, stk. 1 (stedbarnsincest m.v.) er forældelsesfristen i intet tilfælde mindre end 10 år, jf. § 93, stk. 3. Den 10-årige forældelsesfrist omfatter ifølge § 93, stk. 3, også overtrædelser af skattekontrollovens §§ 13, 15 eller 16 om skattesvig samt overtrædelse af straffelovens § 289, 1. pkt., om skatte- og momssvig af særlig grov karakter.

For overtrædelser, der er omfattet af § 93, stk. 3, gælder i lighed med overtrædelser omfattet af § 93, stk. 2, at den særlige forældelsesfrist ikke påvirkes af, om den konkret forskyldte straf ville være bøde, og overtrædelsen dermed efter de almindelige regler i § 93, stk. 1, nr. 1, ville være undergivet en 2-årig forældelsesfrist.

Der er forholdsvis mange særlove, der indeholder en længere forældelsesfrist (typisk 5 år) end den, der ville følge af de almindelige regler i straffelovens § 93, stk. 1. Som eksempler kan nævnes miljøbeskyt-

telsesloven, bogføringsloven og lov om finansiel virksomhed.

2.2. Brydesholt-udvalgets overvejelse

Brydesholt-udvalget har overvejet, hvorvidt der er behov for at foreslå ændrede forældelsesregler inden for den økonomiske kriminalitets område.

2.2.1. Bogføring og regnskaber m.v.

For overtrædelse af regler om bogføring og regnskaber gælder der i vidt omfang en forældelsesfrist på 5 år, jf. blandt andet bogføringsloven og straffelovens § 296, stk. 1, nr. 2 og 3, og stk. 2 samt § 302.

Udvalget bemærker, at overholdelse af reglerne om bogføring og regnskaber er væsentlige for offentlige myndigheders kontrolmuligheder. Det gælder både med hensyn til, at bogføring og regnskaber er korrekte, og med hensyn til, at der bogføres, at der udarbejdes regnskaber, og at pligten til at opbevare regnskaber mv. overholdes.

Udvalget har bl.a. overvejet, om de gældende regler om 5-årig forældelse på bogførings- og regnskabsområdet er tilstrækkelige, og om opgørelser af varebeholdninger med hensyn til forældelse bør behandles på linje med almindelig bogføring.

Udvalget finder, at de gældende 5-årige forældelsesfrister i bogføringsloven og i en række andre særlove, i straffelovens § 302 sammen med den af udvalget foreslåede udvidelse af straffelovens § 296 (jf. betænkning nr. 1396/2001) tilgodeser hensynet til de offentlige myndigheders kontrolmuligheder. Udvalget finder derfor, at de gældende regler på bogførings- og regnskabsområdet er tilstrækkelige.

Det er udvalgets opfattelse, at forkerte eller manglende opgørelser af varebeholdninger typisk også vil komme til udtryk i bogføringen eller indgå i afgiftsovertrædelser, hvor der i begge tilfælde gælder en 5-årig forældelsesfrist. Udvalget finder derfor ikke, at der generelt er et særligt behov for en 5-årig forældelse af straffebestemmelser om opgørelser af varebeholdninger.

Årsregnskabsloven og bekendtgørelse nr. 1068 af 17. december 1999 om skattemæssige krav til regnskab indeholder for så vidt angår regnskaber ikke særlige forældelsesfrister. Overtrædelser heraf er således undergivet 2-årig forældelse. Grove overtrædelser vil imidlertid kunne straffes efter straffelovens §§ 296 og 302, ligesom regnskaber er en del af det regnskabsmateriale, der er omfattet af bogføringsloven. I mange tilfælde vil overtrædelser vedrørende krav til regnskaber være sket med forsæt til svig, som derfor ofte vil være